

Uşak Üniversitesi

Bankacılık ve Sigortacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi e-Bülteni

3 ayda bir yayınlanır.

Haziran 2021, Cilt II Sayı 2

2021-Haziran Sayısı Sunuş

Bankacılık ve Sigortacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi e-Bülteni 2021-2. Sayısı ile yeniden sizlerleyiz. 2021 ikinci çeyrek dönem ABD merkez bankasının piyasalara ne ölçüde müdahale edeceği ve Afganistan'dan asker çekme kararlarının tartışılması ile geçti. Son 1 yıllık dönemde gerek Türkiye gerek yurt dışı akademik çevrede Covid-19 pandemisinin ekonomik sosyal ve finansal olmak üzere pek çok alana etkisini ve çözümüne dair çalışmalar yayınlandı. Bu sayıda bu çalışmalardan birine yer verilecektir. Aynı dönemde pandeminin sona ermesinde aşılama oranlarının artırılması gereği daha belirgin hale geldi. Tüm dünyada belirli oranda insan kitlesinin aşya dair olumsuz bakışının makul biçimde en aza indirilmesi için çalışmalara ihtiyaç duyuluyor.

Doç. Dr. Ercan Özen- BSAUMER Müdür

Soru: Finans dünyası çalışanlarında Covid-19 Korkusu, Kimin için daha çok korkuyorlar?

Cevap: Bankacılık ve Sigortacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi müdürlüğü tarafından yapılan 2021 Mart-Nisan aylarında çevrim-içi araçlar, sosyal medya ve mail aracılığıyla yapılan bir akademik çalışmanın sonuçları; İnsanların başkaları için duydukları covid-19 korku düzeyinin kendileri için duydukları korkudan daha büyük olduğunu göstermektedir (Tablo 1).

Tablo: Finans Sektör çalışanlarının Covid-19 Korku düzeyi

Yanıtlar	Korku 1	Korku 2	Korku 3	Korku 4	Korku 5
1 Kesinlikle katılmıyorum	% 10,3	% 16,5	% 2,3	% 2,6	% 9,8
2 Katılmıyorum	% 7,7	% 10,1	% 1,0	% 1,8	% 5,2
3 Kararsızım	% 19,3	% 19,8	% 4,6	% 5,7	% 16,0
4 Katılıyorum	% 23,7	% 22,4	% 9,8	% 13,7	% 11,9
5 Kesinlikle katılıyorum	% 38,9	% 31,2	% 82,2	% 76,3	% 57,2
Toplam	% 100,0	% 100,0	% 100,0	% 100,0	% 100,0
Ortalama Skor	3,73	3,42	4,69	4,59	4,02

Kaynak: Ercan Özen; "Covid-19 Korku Düzeyi ve Uzaktan Çalışmanın İş Verimine Etkileri: Türk Finans Sektörü için Bir Analiz" başlıklı araştırma, erken bulguları. Uşak Üniversitesi Yayın Etik Kurul Raporu (2021) alınmıştır. Çalışma devam etmektedir.

Soru açıklamaları: **Korku 1:** Covid hastası olmaktan korkarım; **Korku 2:** Karantinede kalmaktan korkarım

Korku 3: Sevdiklerime Covid bulaştırmaktan korkarım; **Korku 4:** İş arkadaşlarıma Covid bulaştırmaktan korkarım

Korku 5: Covid nedeniyle ölmekten korkarım.

Çalışmanın ilk bulguları 388 kişiden alınan verilere dayanmaktadır. Çalışmaya göre; Covid-19 hastası olmaktan duyulan korkunun ortalama değeri 5 üzerinden 3,73 olarak ölçülmüştür. Karantinede kalmaktan duyulan korku puanı daha düşüktür (3,42). 5.soru kişilerin pandemic nedeniyle duydukları ölüm korkusunu göstermektedir. Ölüm korkusu ortalama puanı 5 üzerinden 4,02 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, sevdiklerime virüs bulaştırmaktan korkuyorum sorusuna "Kesinlikle katılıyorum" diyenlerin oranı, Ölmekten korkuyorum sorusuna "Kesinlikle katılıyorum" diyenlerden %25 puan daha yüksektir.

Çalışmanın en dikkat çeken yönü başkaları, özellikle sevilen kişilere virus bulaştırma korkusunun ölüm korkusundan daha büyük olmasıdır. Finans kesimi çalışanları, iş arkadaşlarına virus bulaştırmaktan korkmaktadır (4,59 / 5,00). Ancak, sevilen kimselere virus bulaştırmadan duyulan korku en yüksek düzeye çıkmaktadır (4,69). Bu çalışma bulguları son dönemde aşı karşıtlığının hafifletilmesi açısından üretilecek politikalara destek olabilecektir. Aşı teşviki ile ilgili çalışmalarda / reklamlarda eş, çocuk, anne-baba temalarının işlenmesi ile aşı yaptırmaya isteğini artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır

Ekonomik ve Finansal Göstergeler 30 Haziran 2021

ABD Doları: 8,7037 Euro:10,3182 CDS-Türkiye: 383,65 BİST100:1356,34 TÜFE: 17,53 Gösterge Faiz 18,34

Uşak Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi

İnceleme: Bankacılık Sektöründe Karlılık Göstergelerinde Yaşanan Gelişmeler

Ömer Faruk Türk

Uşak Üniversitesi, LÜE, Muhasebe ve Finans Yüksek Lisans Öğrencisi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Mayıs ayında yayımladığı finansal istikrar raporunda dikkat çeken noktalardan birisi bankacılık sektöründe yaşanan karlılık düşüşleridir. Raporda karlılık düşüşlerini etkileyen faktörlere yer verilirken karlılık düşüşlerini sınırlandıran olumlu gelişmelerden de bahsedilmektedir.

Raporda bahsedildiğine göre; sektörde 12 aylık birikimli karlılık üzerinden hesaplanan aktif karlılık oranı (AKO) son 12 ayda 17 baz puan azalış göstererek 2021 Mart ayında %1,01 olarak gerçekleşmiştir. Bu değişimi etkileyen faktörler incelendiğinde ise net faiz gelirleri ile net ücret ve komisyon gelirleri olumsuz etkilere sahip olmuştur. Diğer yandan kârlılığın aktif kalitesi gelişmeleri, operasyonel giderlerdeki düşük büyüme ve sermaye piyasası işlemleri kârlarından olumlu etkilenmiştir.

Raporda yer alan açıklamalar ise şöyle: “Bankacılık sektöründe artan fonlama maliyetleriyle net faiz gelirlerindeki daralmanın, net ücret ve komisyon gelirlerindeki azalışın etkisiyle karlılık göstergelerinde düşüş yaşandığını gözlemiştir (Grafik 1). Mevcut rapor döneminde yer alan kredi karşılık giderlerindeki azalış karlılık oranlarındaki düşüşü sınırlamıştır. Bankalarca alınabilecek ücretlere getirilen sınırlamalarla 2020 yılı ilk dokuz ayında kredilerde yaşanan güçlü büyümeye karşılık, yıllık bazda %10 düşüş gösteren hizmet ve ücret/komisyon gelirleri toplamı özellikle 2021 yılının ilk çeyreğinde toparlanarak sektörün kârlılığını desteklemiştir. Bankacılık sektörünün mevcut dönemde yer alan sermaye yeterlilik oranları sınırlı şekilde azalsa da sermaye yapısı güçlü bir görünüm sergilemektedir. BDDK tarafından Sermaye Yeterlilik Rasyosu (SYR) hesaplamasına ilişkin düzenlemelerin 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatılması SYR’yi desteklemiştir. Diğer taraftan söz konusu düzenlemeler kapsamında kredi riskine esas tutarın hesaplanmasında kullanılabilecek döviz kurunun yukarı yönlü güncellenerek son 252 günlük ortalama döviz kuru olarak değiştirilmesi 2021 yılının ilk çeyreğindeki SYR düşüşünde etkili olmuştur (Grafik 2).”

Grafik 1: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı Gelişimi (%)

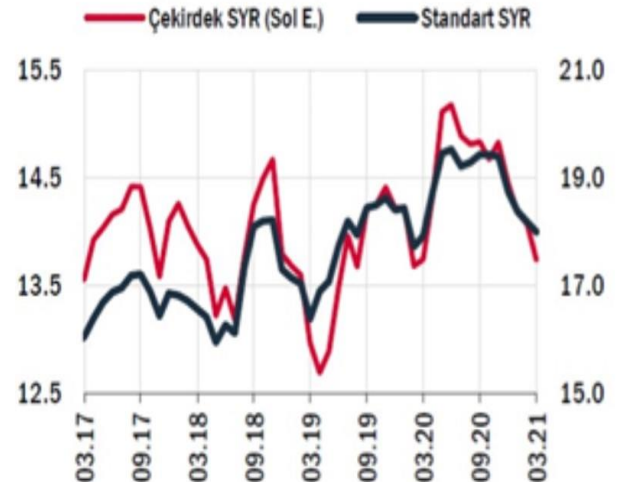

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 03.21

Dipnot: Kârlılık oranları bir yıllık birikimli kârın payda yer alan büyüklüğün bir yıllık ortalamasına bölünmesi suretiyle hesaplanmaktadır

Grafik 2: Standart ve Çekirdek SYR Gelişimi (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 03.21

Kaynak: Finansal İstikrar Raporu-Mayıs 2021

Uşak Üniversitesi - Bankacılık ve Sigortacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi

<https://bsuamer.usak.edu.tr/> Öneri ve Görüşleriniz için: ercan.ozen@usak.edu.tr

